

Sygn. akt *IV C 1014/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSR (del.) Robert Masznicz

Protokolant: sekretarz sądowy Kamila Osica

po rozpoznaniu w dniu 21 kwietnia 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa osoby o imionach i nazwisku

H. M.

przeciwko pozwanej spółdzielni pod nazwą

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) z siedzibą w W.

o uchylenie uchwały nr 72/2015 Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni w sprawie wykreślenia z rejestru członków pozwanej spółdzielni oraz o uchylenie uchwały nr 4/2016 z dnia 22 czerwca 2016 r. Walnego Zgromadzenia Członków pozwanej spółdzielni w sprawie odwołania od uchwały Rady Nadzorczej o wykreśleniu z pozwanej spółdzielni

- 1) oddała powództwo w całości;
- 2) zasądza od powódki na rzecz pozwanej spółdzielni zwrot kosztów procesu w sumie 377,00 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych 00/100), stanowiących koszty zastępstwa procesowego oraz koszty opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego.

SSR (del.) Robert Masznicz

Sygn. akt IV C 1014/16

UZASADNIENIE WYROKU

Pozwem z dnia 31 sierpnia 2016 r. (data złożenia w biurze podawczym Sądu Okręgowego w Warszawie) H. M. (powódka) wniosła o:

- 1) uchylenie następujących uchwał:
 - a) nr (...) z dnia 7 grudnia 2015 r. rady nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) z siedzibą w W. (pozwana spółdzielnia) w sprawie wykreślenie z rejestru członków pozwanej spółdzielni;
 - b) nr (...) z dnia 22 czerwca 2016 r. walnego zgromadzenia pozwanej spółdzielni w sprawie odwołania od uchwały rady nadzorczej o wykreśleniu z pozwanej spółdzielni;
- 2) zasądzenie od pozwanej spółdzielni na swoją rzecz zwrotu kosztów procesu, według norm przepisanych.

(pozew – k. 4 i n.)

W odpowiedzi na pozew wniesionej dnia 15 listopada 2016 r. (data nadania w urzędzie pocztowym) pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

(odpowiedź na pozew – k. 54 i n.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Zgodnie z § 3 statutu pozwanej spółdzielni (statut), celem pozwanej spółdzielni jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych członków oraz ich rodzin, jak również innych potrzeb, przez dostarczenie samodzielnych lokali mieszkalnych, a także lokali o innym przeznaczeniu.

Zgodnie z § 8 ust. 3 statutu, członkowi spółdzielni może przysługiwać:

- a) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego;
- b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego;
- c) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu o innym przeznaczeniu, w tym do garażu;
- d) prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu;
- e) najem lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu

Zgodnie z § 8 ust. 4 statutu, członkiem pozwanej może być także osoba, która na podstawie zawartej ze spółdzielnią umowy:

- a) oczekuje na ustanowienie prawa odrębnej własności do lokalu mieszkalnego
- b) oczekuje na ustanowienie prawa odrębnej własności do lokalu o innym przeznaczeniu, w tym do garażu.

Zgodnie z § 12 ust. 1 statutu, członek spółdzielni, nie wykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego nie zawinionych, może być pozbawiony członkostwa przez wykreślenie z rejestru członków spółdzielni.

Zgodnie z § 12 ust 2 lit. b statutu, wykreślenie może nastąpić w szczególności, gdy członek zbył własnościowe prawo do lokalu lub prawo odrębnej własności lokalu, a nie wystąpił ze spółdzielni za wypowiedzeniem, jeżeli jego członkostwo w spółdzielni związane jest wyłącznie ze zbytym prawem.

Zgodnie z § 13 ust. 1 statutu, uchwałę o wykluczeniu członka lub wykreśleniu go z rejestru członków podejmuje rada nadzorcza na wniosek zarządu.

Zgodnie z § 14 ust. 1 statutu, członek wykluczony ze spółdzielni lub wykreślony z rejestru jej członków ma prawo odwołać się od uchwały o wykluczeniu albo wykreśleniu do walnego zgromadzenia w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wykluczeniu lub wykreśleniu.

(tekst jednolity statutu pozwanej – k. 9 i n.)

Powódce nie przysługuje w stosunku do pozwanej spółdzielni żadne z praw poniższych:

- a) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego;
- b) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego;
- c) spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu o innym przeznaczeniu, w tym do garażu;
- d) prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu;

e) najem lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu.

Powódka nie oczekuje także w stosunku do pozwanej na żadne z praw poniższych:

a) na ustanowienie prawa odrębnej własności do lokalu mieszkalnego;

b) na ustanowienie prawa odrębnej własności do lokalu o innym przeznaczeniu, w tym do garażu.

(bezsporne)

Dnia 7 grudnia 2015 r. rada nadzorcza pozwanej spółdzielni podjęła uchwałę nr 72/2015.

Zgodnie z § 1 uchwały, wykreślono powódkę z rejestru członków pozwanej spółdzielni.

W uzasadnieniu uchwały wskazano, że powódka nie posiada spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu, w tym garażu, prawa odrębnej własności lokalu mieszkalnego lub lokalu o innym przeznaczeniu czy też najmu lokalu w zasobach mieszkaniowych pozwanej, gdyż pismem z dnia 3 listopada 1995 r. powódka przekazała przysługujący jej w 1/2 części wkład mieszkaniowy związany ze spółdzielczym, lokatorskim prawem do tego lokalu na rzecz córki.

(uchwała nr 72/2015 – k. 24, protokół nr 26/2015 z posiedzenia rady nadzorczej z dnia 23 listopada 2015 r. i dnia 7 grudnia 2015 r. – k. 67 i n.)

Dnia 26 stycznia 2016 r. powódka złożyła odwołanie od uchwały rady nadzorczej, wnosząc o jej uchylenie przez walne zgromadzenie.

Dnia 22 czerwca 2016 r. walne zgromadzenie podjęło uchwałę nr 4/2016 w sprawie odwołania od uchwały rady nadzorczej o wykreśleniu powódki ze spółdzielni powódki. Rozpoznając odwołanie walne zgromadzenie utrzymało w mocy zaskarżoną uchwałę.

(odwołanie – k. 28 i n., uchwała nr 4/2016 – k. 26, protokół walnego zgromadzenia z dnia 22 czerwca 2016 r. – k. 75 i n.)

Stan faktyczny nie był przedmiotem sporu między stronami. Został potwierdzony odpisami i kopiami dokumentów załączonych do pozwu oraz odpowiedzi na pozew. W oparciu o te dowody Sąd Okręgowy poczynił odpowiednie ustalenia zgodnie z art. 245 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (k.p.c.), z uwzględnieniem faktów przyznanych i bezspornych zgodnie z art. 229 i 230 k.p.c.

Zgodnie z art. 6 w zw. z art. 156 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił wniosek pozwanej o odroczenie rozprawy (k. 109), gdyż wszelkie istotne okoliczności mające znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy zostały wyczerpująco wyjaśnione i nie były przedmiotem sporu, a nie zachodziły żadne z ustawowych przesłanek odroczenia rozprawy, przewidzianych w art. 214 k.p.c. W takim stanie, odroczenie rozprawy prowadziłoby do oczywistego przewlekania postępowania w rozumieniu art. 6 § 1 k.p.c.

Po poczynieniu ustaleń faktycznych, Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo podlegało oddaleniu jako bezzasadne.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły przepisy przytoczone i objaśnione niżej.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, członkiem spółdzielni może być osoba fizyczna, choćby nie miała zdolności do czynności prawnych lub miała ograniczoną zdolność do czynności prawnych.

Zgodnie z art. 24 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze, spółdzielnia może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka.

Zgodnie z art. 24 § 3 Prawa spółdzielczego, członek niewykonujący obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych może być wykreślony z rejestru członków spółdzielni. Statut określa przyczyny wykreślenia.

Zgodnie z art. 24 § 4 Prawa spółdzielczego, wykreślenia może dokonać, stosownie do postanowień statutu, rada nadzorcza albo walne zgromadzenie spółdzielni.

Zgodnie z art. 24 § 6 pkt 1 Prawa spółdzielczego, jeżeli organem właściwym w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka ze spółdzielni jest, zgodnie z postanowieniami statutu, rada nadzorcza, członek spółdzielni ma prawo odwołać się od uchwały o wykreśleniu do walnego zgromadzenia, w terminie określonym w statucie.

Zgodnie z art. 24 § 8 Prawa spółdzielczego, w wypadku wniesienia do walnego zgromadzenia odwołania od uchwały rady nadzorczej w sprawie wykreślenia członek spółdzielni ma prawo być obecny przy rozpatrywaniu odwołania i popierać je. Do wniesienia odwołania i jego rozpatrzenia stosuje się postanowienia statutu o postępowaniu wewnątrzspółdzielczym.

Zgodnie z art. 42 § 4 Prawa spółdzielczego, każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykreślonemu.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej.

Zgodnie z art. 188 pkt 1 Konstytucji, Trybunał Konstytucyjny orzeka w sprawach zgodności ustaw z Konstytucją.

Zgodnie z art. 190 pkt 1 Konstytucji, orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne.

Zgodnie z art. 190 pkt 3 Konstytucji, orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego.

Z ustaleń faktycznych wynika, że od dnia 3 listopada 1995 r. powódce nie przysługuje żadne prawo, jak również ekspektatywa żadnego prawa, które stanowiłoby lub umożliwiałoby jej ubieganie się o przyjęcie do pozwanej spółdzielni w charakterze członka spółdzielni.

Takie ustalenie ma zasadnicze znaczenie w sprawie, gdyż zgodnie z wykładnią przepisów Prawa spółdzielczego oraz ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych wynika, że nie może być członkiem spółdzielni mieszkaniowej osoba, której nie przysługuje żadne z odpowiednich praw lub ekspektatywa takich praw. Niezgodne z Konstytucją były przepisy, które wcześniej dopuszczały członkostwo w spółdzielni pomimo braku takich praw lub ich ekspektatywy. O niezgodności odpowiednich przepisów z Konstytucją rozstrzygnął Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 5 lutego 2015 r. (sygn.. akt K 60/13). Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 3 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1222) w zakresie, w jakim dopuszcza członkostwo w spółdzielni mieszkaniowej podmiotów, którym nie przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo odrębnej własności lokalu lub ekspektatywa odrębnej własności lokalu, jest niezgodny z art. 64 ust. 1 Konstytucji. Utrata mocy tych przepisów w zakresie, w jakim nie były zgodne z Konstytucją, nastąpiła z dniem 10 lutego 2015 r.

W takim stanie rzeczy, zarówno podjęta przez radę nadzorczą uchwała o wykreśleniu powódki z członkostwa pozwanej, jak też uchwała podjęta przez walne zgromadzenie na skutek odwołania powódki, były zgodne obowiązującym stanem prawnym.

Z tej przyczyny, powództwo podlegało oddaleniu.

Na podstawie art. 108 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., Sąd Okręgowy rozstrzygnął o kosztach postępowania, zasądzając je w całości od przegranej powódki na rzecz wygranej pozwanej spółdzielni, zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c.

Na zasądzoną z tego tytułu sumę 377 zł złożyły się kwoty następujące:

- a) kwota 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- b) 17 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej od złożonego pełnomocnictwa procesowego (k. 60).

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego świadczonego na rzecz pozwanej spółdzielni przez radcę prawnego została określona w stawce minimalnej na podstawie właściwego rozporządzenia wykonawczego do ustawy o radcach prawnych. Określenie podstawy zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa procesowego strony reprezentowanej przez radcę prawnego w sprawach, w których pozew obejmował wiele uchwał spółdzielni, było przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który wskazał, że w takim przypadku podstawę wysokości zasądzonych kosztów zastępstwa procesowego stanowi tylko jedna stawka minimalna (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2009 r., sygn. akt III CZP 40/09).

Z tych przyczyn i na podstawie przywołanych przepisów prawa, Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

SSR (del.) Robert Masznicz